

15.1.1990/Anne Heikka

IRLANNINSETTERI SF TVA & MVA BALLYNAWN RENÉ

Tällä hetkellä Suomessa muotovalion arvoon yltäneitä irlanninsettereitä on yhteensä neljä yksilöä; René, hänen pentuesisarensa Rula ja Rascal sekä Köyliössä asustava Hoophill Decca.

Käyttövalion arvon saavuttaminen lämminveristen kanakoirien ryhmässä (setterit ja pointterit) noin 100 vuoden takaisia perinteitä kunnioittavilla säännöillä on hyvin harvinaista. Moneen vuoteen meillä ei ole ollut elossa ainoatakaan käyttövalion arvon saavuttanutta koiraa koko ryhmässä. Viime syksy teki kuitenkin poikkeuksen, kun ilmajokisesta pointterista Lakianpellon Paletista tuli käyttövalio. Sellaista ei koekentiltä oltu nähty sitten vuoden 1984.

René on allekirjoittaneen ja koko perheemme ensimmäinen koira. Renén hankinta lähti pitkäaikaisesta erityisesti koiriin ja hevosiin kohdistuvasta eläinrakkaudestani.

Jo noin kymmenvuotiaana taluttelin suosiollisten naapuriemme koiria, jopa usean vuoden ajan ennen kuin perheeni hyväksyi ajatuksen omasta koirasta. Periaatehyväksymisen jälkeenkin sovittiin vielä harkinta-aika ja ehto, että hankittavan koiran tulisi olla myös metsästyskäyttöön sopiva.

Asiaan paneutumisen, koirakirjojen tutkimisen, lukuisten puhelinoitojen jne. jälkeen löysin kanakoirat, erityisesti silmiini pistivät koirakirjojen värikuvista kauniit sulavaliikkeisen näköiset setterit.

Kanakoiria ja settereitä en tuntenut ennestään. Koska kanakoiria oli tuolloin ja on edelleenkin lähinnä niiden elintapa- ja ympäristöolosuhteiden erityisvaatimusten johdosta maassamme vain suhteellisen vähäinen määrä, en ollut sellaista aiemmin edes nähnyt.

Asiasta aikansa selkoa otettuani, sain tiedon Englannista erään pariskunnan mukana Suomeen hiljattain muuttaneesta irlanninsetteristä, jolle odotettiin juuri ensimmäisiä pentuja. Pentueen isä oli ruotsintuonti ja kasvattajat aktiivisesti sekä näyttelyitä että metsästyskilpailuja harrastavia Kanakoirakerho-Hönshudssektion ry:n jäseniä.

Tämä englannintuonti ei itse ollut englannissa opiskelija-perheen rajoituksista johtuen päässyt kenttäolosuhteita ja kokeita juuri harjoittamaan. Sen tiedettiin kuitenkin periytyvän nykyään englannissa jo harvinaisiksi käyneistä metsästysverisistä linjoista.

Suomeen tulon jälkeen se oli ehtinyt runsaan vuoden aikana voittamaan näyttelyissä jo useita kanakoiraryhmiä, se oli saanut ensimmäisen serttinsä ja lukuisia seroja. Useampia serttejä se ei voinut saadakaan metsästyskoetulosten puuttumisen johdosta. Myöhemmin se saavutti mm. PMV-83 arvon, useita sijoituksia Suomen kaikkien rotujen kymmenen kärjessä jne.

Useita kertoja tämän irlanninsetterin omistajien kanssa keskusteltuamme saimme heidät vakuuttuneeksi siitä, että meistä he saisivat aktiivisesti koiraharrastukseen ja settereihin suhtautuvan perheen.

Näin saimme kesällä -82 ensimmäisen koiramme, irlanninsetterin narttupennun, Renén.

Kävin noutamassa sen Siuntiosta. Lentokoneella porhalsimme sitten nopeasti Ouluun. René varttui ensisijaisesti allekirjoittaneen ohjauksessa ja opetuksessa.

Opetin sille vähitellen käytöstapoja ja OKK:n koirakentällä näkemiäni tottelevaisuuskokeiden alkeita. Vein sitä myös muutamiin näyttelyihin. Ensimmäisestä näyttelystä René sai tuomion NUO 1 ja NUK 1. Pian yksivuotispäivänsä jälkeen se sai Oulussa ensimmäisen serttinsä, ollen samalla ROP I. Jatkossa René sai näyttelyistä kyllä useita seroja mutta toiseen serttiin sillä ei tuolloin ollut mahdollisuutta metsästyskoetulosten puuttumisen johdosta.

Halusin viedä Renén myös tottelevaisuuskilpailuihin. Kävin sen kanssa OKK:n koirakentällä tottelevaisuus-harjoituksissa ja -kokeissa. Koska olin itse vielä kovin nuori, pyysin isääni hoitamaan TOKO-kilpailujen voittajaluokan osallistumiset. Isäni oli samoihin aikoihin aloittanut tutustumisen kanakoirametsästyksen alkeisiin ja hän vei Renéä aika ajoin myös metsästys- ja maastoharjoituksiin.

Koska tottelevaisuuskokeissa vaadittavat toimet, käskyt ja yhteistoimintavaatimukset ovat hyvin samanlaisia mitä tarvitaan myös kanakoirien metsästystilanteissa, meillä oli aluksi helppo työ edetä tottelevaisuus-kokeissa aina voittajaluokkaan asti. Tottelevaisuuskokeen voittajaluokan vaatimukset olivat kuitenkin sen verran korkeat ja niihin sisältyy erilaisia erityisosaamiseen liittyviä tehtäviä siinä määrin, että tottelevaisuusvalion arvoon tarvittavia kolmea VOI 1 tulosta ei ilman systemaattista harjoitusta ja useampia yrittämiskertoja ollut mahdollista saavuttaa. Kesällä -87 René sai kuitenkin tämän korkeasti arvostamani tottelevaisuusvalion arvon. Varmistelimme TOKO-tulosta vielä jälkeen päinkin.

Koska perheemme, erityisesti isäni, oli tänä aikana ehtinyt perehtyä kanakoiraurheilun "salaisuuksiin", oli nyt vuorossa keskittyminen kanakoirien kenttä- ja metsäkokeisiin. Renen kanssa oli käyty jo muutamia kertoja Lapualla ja muuallakin kanakoiraurheilun tuntumaa ja kokemusta hankkimassa.

Vuonna -86 René saikin ensimmäisen arvostetun kenttäkoetuloksen AVO 2 Lapualla, ollen samalla kokeiden paras koira. Tämän jälkeen muotovalion arvoon tarvittavia serttejä René sai näyttelyistä v:lta 87-88 vielä kolme kappaletta.

Yksi AVO 2 käyttötulos ei kuitenkaan riitä muotovalion arvoon. René kilpailikin tämän jälkeen kenttäkokeissa sekä v. 1988 että v. 1989. Syksy 1988 meni kuitenkin epäonnistumisten tiliin, niin kuin kanakoirakokeissa useimmille useimmiten käy. Syksy 1989 toi kuitenkin muutamien hyvien yritysten jälkeen tulosta ja René voitti Kittilän tunturikokeet erinomaisella haku- ja lintutyöllä, tyylistä kuitenkin miinus pisteitä saaden tuloksella AVO 2.

Tänä päivänä René on edelleen iloinen, aktiivista liikuntaa ja syksyisin innokkaasti metsälle lähtöä odottava kanakoira. Mutta ennen kaikkea René on ystäväni, hyvin arvonsa tunteva, mutta aina avulias ja luotettava perheenjäsen.

Anne H.